

Pohorelský hlásnik 2015/01

informačné noviny Obce Pohorelá;

ročník X.; JANUÁR 2015;

- ZADARMO -

Vážení občania!

Čas plynie svojou precíznosťou, rovnakým stálym tempom. Stretnutia a lúčenia, víťazstvá a prehry, úspechy a neúspechy sú súčasťou ľudského života. Takú tvár má čas, v ktorom ľudia tvoria dobu a v nej sa odvíja život každého človeka.

Tieto chvíle pre našu obec neznamenajú len príchod nového roka, ale aj výmenu vo vedení našej obce. Ustanovujúce zasadnutie obecného zastupiteľstva sa konalo 2.1.2015 na Obecnom úrade v Pohoreleji. Preto si dovoľím na začiatku svojho príhovoru poďakovať odchádzajúcemu starostovi obce, ako aj odchádzajúcim poslancom obecného zastupiteľstva za ich prácu, za ich príspevok hodnôt pre našu obec za celé ich funkčné obdobie. Ďakujeme Vám za hľadanie najlepších a najschodnejších ciest vedúcich k riešeniu problémov. Ceníme si to, čo sa podarilo uskutočniť v prospech našich občanov a ďakujeme Vám za to.

Vážení občania! Nový rok je začiatok nových plánov, predsavzatí, určenia si nových cieľov. Čo by som na prahu nového roku chcela dať do vašej pozornosti je, aby sme sa snažili zmeniť naše vnímanie verejných záležitostí. Niektoré veci sa nedajú zrealizovať bez Vašej podpory, nápadov, bez Vašej aktivity. Pevne verím, že namiesto posudzovania či kritiky, budete za mnou prichádzať s návrhmi a spoločne budeme hľadať riešenia. Vždy s radosťou uvítam Vaše odporúčania, návrhy na zlepšenie a skvalitnenie našej práce, a to nielen práce obecného úradu či práce poslancov obecného zastupiteľstva, ale aj návrhy na možnosti zmien všetkého, čo môže zlepšiť náš život v našej obci. Naša obec, to sme my všetci. Nezabúdajme, že sme tu s vlastnou zodpovednosťou, s vlastnou silou a nekonečnými možnosťami. Objavme v sebe tú schopnosť, ktorou tvoríme veci okolo nás podľa našich želaní. Nielen ja, či poslanci, ale každý jeden z Vás bude ovplyvňovať život v našej obci. Žime teda tak, aby sme sa v našej obci cítili dobre, aby sme cítili vzájomnú lásku a priateľstvo, vzájomnú oporu v ťažkých chvíľach a znásobenú radosť v prítomnosti druhého. Som hrdá na ľudí, ktorí tu žili, tvorili, pracovali počas minulých generácií, ako aj na Vás, súčasných občanov našej obce. Verím, že sa Pohorelá stane obcou, na ktorú bude každý občan právom hrdý.

Zároveň sa chcem poďakovať všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom v minulom roku pričinili o rozvoj našej obce a jej zvelaďovanie, ale aj všetkým tým, ktorým na nej záleží. V novom roku 2015 Vám v mene svojom, v mene pracovníkov obecného úradu a v mene poslancov obecného zastupiteľstva želim čo najviac pohody v každodennom živote, aby ste našli silu a odhodlanie uskutočniť svoje sny, po ktorých ste vždy túžili. Prijmite, prosím, aj želanie pevného zdravia a pohody, veľa osobných a pracovných úspechov. V novom roku sa teším na spoluprácu s Vami - občanmi, farským úradom, s podnikateľmi ako aj s dobrovoľnými združeniami pôsobiacimi v obci.

Ing. Jana Tkáčiková
starostka obce Pohorelá

foto: M. Datková

Obyvateľstvo obce v roku 2014

K 31.12.2014 mala Pohorelá 2.287 obyvateľov (osôb prihlásených na trvalý pobyt) - 1.060 mužov a 1.227 žien. Priemerný vek obyvateľov je 44,7.

V roku 2014 sa v Pohoreleji narodilo 20 detí (8 chlapcov, 12 dievčat). Zomrelo 33 ľudí (22 mužov, 11 žien).

Do obce sa prisťahovalo 20 obyvateľov (11 mužov, 9 žien), odsťahovalo sa 28 obyvateľov (9 mužov, 19 žien).

V roku 2014 bolo 15 sobášov.

Obyvateľstvo podľa častí obce			
počet	S P O L U	Pohorelá	Poh. Maša
k 1.1.2014	2308	2029	279
		(z toho Za Hronom 165)	(z toho DSS 97)
narodení	20	19	1
		(z toho Za Hronom 2)	
zosnulí	33	29	4
		(z toho Za Hronom 2)	(z toho DSS 1)
prisťahovaní	20	19	1
		(z toho Za Hronom 1)	
odsťahovaní	28	25	3
		(z toho Za Hronom 2)	
k 31.12.2014	2287	2013	274
		(z toho Za Hronom 164)	(z toho DSS 96)

Obyvateľstvo podľa veku			
veková skupina	počet	ženy	muži
do 6 rokov	105	51	54
od 6 do 15 r.	154	68	86
od 15 do 18 r.	51	21	30
od 18 do 30 r.	318	156	162
od 30 do 40 r.	345	177	168
od 40 do 50 r.	348	190	158
od 50 do 60 r.	344	187	157
od 60 do 70 r.	341	185	156
od 70 do 80 r.	208	133	75
od 80 do 90 r.	68	55	13
nad 90 r.	5	4	1

PODUJATIA V OBCI POHORELÁ

JANUÁR

22. ročník volejbalového
turnaja neregistrovaných hráčov

O PUTOVNÝ POHÁR

STAROSTKY OBCI POHORELÁ

pri príležitosti 70. výročia oslobodenia obce
sobota 24. januára 2015
od 9:00 v telocvični ZŠ

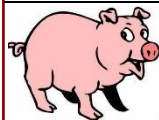
za účasti:
Braváčovo, Brezno, Pohorelá, Polomka, Revuca, Zavadka n.Hronom

29.1. PIETNY AKT

pri príležitosti 70. výročia oslobodenia obce
o 13:00 hod. na námestí pri pamätníku obeť
oboch svetových vojen
(Obec Pohorelá, ZO SZPB)

FEBRUÁR

14.2. OBEČNÁ FAŠIANGOVÁ ZABIJAČKA

areál amfiteátra
(Obec Pohorelá)

CELO RO ČNE

NÁCVIKY A TRÉNINGY V TELOCVIČNI:

BASKETBAL

Pondelok 17:00 – 18:00
(kontakt: Mgr. Mária Huťová)

AEROBIK

Pondelok 18:00-19:30
(kontakt: Ing. Katarína Kanošová)

NOHEJBAL

Utorok a Piatok 16:00 – 18:00
(kontakt: Lubomír Lihan)

TANEČNÁ ŠKOLA

Streda 15:15 – 16:30
(kontakt: ZUŠ Polomka)

FUTBAL

Streda 18:00 – 20:00
(kontakt: Ján Krupa)

FLORBALOVÝ KRÚŽOK

Štvrtok 14:30 – 16:30
(kontakt: Mgr. Jozef Šajša)

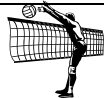
FUTBALOVÝ KRÚŽOK

Piatok 12:45 – 14:45
(kontakt: Mgr. Jozef Šajša)

VOLEJBAL

Piatok 18:00 – 20:00
(kontakt: Mgr. Jozef Šajša)

Zápis do 1. ročníka základnej školy

sa v súlade s ust. § 6 všeobecne záväzného nariadenia Obce Pohorelá č. 2/2008 o príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach Obce Pohorelá a niektorých ďalších podmienkach prevádzky škôl a školských zariadení uskutoční v stredu 4. februára 2015 o 14:30 hod. v budove riaditeľstva Základnej školy s materskou školou Pohorelá. Týka sa to predškôľakov, ktorí do 1. septembra 2015 dovŕšia šiesty rok veku.

Každý predškôľák musí podľa odborníkov pred vstupom do školy vykazovať určité znaky zrelosti. Medzi ne patrí okrem dosiahnutého veku či fyzickej zrelosti aj psychická zrelosť.

Predškôľák už má poznať farby, tvary, vie kresliť a preferuje jednu ruku. Vie povedať svoje meno, priezvisko a adresu, ovláda detské riekanky a piesne, dokáže hovoriť o svojich zážitkoch. Odlišuje hru od povinnosti. Má byť aj citovo a sociálne zrelý, teda odolný voči frustrácii.

Termíny zberu komunálneho odpadu

7.1.	21.1.	4.2.	18.2.
------	-------	------	-------

Žiadame občanov, aby si nádoby vyložili pred brány už deň vopred, pretože sa zbiera od 7:00 hod.!

Termíny zberu plastov

7. január	4. február
-----------	------------

Zbierajú sa len **ŽLTÉ PLNÉ** a **zaviazané vrecia**. (Nezabudnite plastové fľaše stlačiť, aby sa zmenšil ich objem!) **Zbiera sa od 8:00!**

O PUTOVNÝ LOPÁR

Už po 21.-krát sa vo vianočnej atmosfére a športovom duchu stretli pohorelskí športovci na tradičnom „štefánskom“ volejbalovom turnaji ulíc „Oputovný lopár“.

Z víťazstva sa tento rok tešilo družstvo JESENSKÉHO (Lukáš Janoška st., Lukáš Janoška ml., Andre Meier, Hanka Meier, Juraj Puťoš, Juraj Slíz). Na druhom mieste skončilo družstvo CLEMENTISOVA (Ján Buvala, Marek Buvala, Jaro Micenko, Janka Tlučáková, Lenka Tlučáková, Ján Tlučák), na treťom FUTBALISTI (Ján Gálik, Martin Gálik, Jozef Garec, Jaro Haľak, Jozef Kanoš, Ľubo Lihan, Peter Polák, Ján Syč, Jozef Šajša) a na štvrtom ZA POTOKOM (Ondrej Gálik, Jozef Kanoš, Jozef Kuklica, Ján Pompura, Michal Tlučák, Milan Tlučák) Najlepším hráčom turnaj bol vyhlásený L.Janoška st., najlepší nahrávač L.Tlučáková a najlepší smečiar L.Janoška ml.

Občianske združenie OPORA Pohorelá a Obec Pohorelá usporiadali tento ročník turnaja za podpory Pivovarov Topvar a Mäso-údeniny Hirt.

foto: J.Haluška

REFERENDUM 7.2.2015

Právo hlasovať v referende má každý občan Slovenskej republiky, ktorý najneskôr v deň konania referenda dovŕšil 18 rokov veku.

Oprávnený občan, ktorý sa dostaví do miestnosti na hlasovanie v mieste svojho trvalého pobytu, preukáže svoju totožnosť občianskym preukazom.

Občan Slovenskej republiky, ktorý nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a dostaví sa v deň konania referenda do ktorejkoľvek miestnosti na hlasovanie na území Slovenskej republiky, dopíše okrsková komisia do oboch rovnopisov zoznamu na základe predloženého slovenského cestovného dokladu.

Oprávnený občan vstúpi s hlasovacím lístkom do osobitného priestoru určeného na jeho úpravu. Na hlasovacom lístku, v príslušnom rámečku značkou X vyznačí, že na otázku odpovedá „ÁNO“, alebo že na otázku odpovedá „NIE“. Vzhľadom na to, že sa v referende rozhoduje o viacerých otázkach, tento postup platí pre každú z týchto otázok samostatne. Po úprave hlasovací lístok zloží tak, aby jeho úprava nebola viditeľná. Oprávnený občan, ktorý sa neodobral do priestoru určeného na úpravu hlasovacieho lístka, komisia hlasovanie neumožní.

HLASOVACÍ PREUKAZ

Oprávnený občan, ktorý má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky a v deň konania referenda nebude môcť hlasovať v mieste svojho trvalého pobytu v okrsku na konanie referenda, v ktorého zozname oprávnených občanov je zapísaný, môže požiadať obec svojho trvalého pobytu o vydanie hlasovacieho preukazu - najneskôr dva dni pred konaním referenda (t.j. najneskôr 5.2.2015) v úradných hodinách obce.

- O vydanie hlasovacieho preukazu môže oprávnený občan požiadať
- osobne,
 - prostredníctvom ním splnomocnenej osoby (splnomocnenie nemusí byť úradne overené); splnomocnená osoba prevzatie hlasovacieho preukazu potvrdí svojim podpisom,
 - písomne (na adrese *Obecný úrad v Pohorelej, Nová 392, 976 69 Pohorelá*) alebo
 - elektronicky (e-mailom na adrese *podatelna@pohorela.sk*).

V spĺnomocnení oprávnený občan uvedie svoje meno a priezvisko, rodné číslo, adresu trvalého pobytu (obec, ulica, číslo domu) meno, priezvisko, číslo občianskeho preukazu osoby, ktorú splnomocnil na prevzatie hlasovacieho preukazu.

V písomnej žiadosti a v žiadosti zaslanej elektronicky oprávnený občan uvedie svoje meno a priezvisko, rodné číslo, adresu trvalého pobytu (obec, ulica, číslo domu) a korešpondenčnú adresu, na ktorú mu má obec hlasovací preukaz zaslať.

(Vzor tlačív je možné si vytlačiť z internetovej stránky obce www.pohorela.sk.)

Ak oprávnený občan žiada o vydanie hlasovacieho preukazu poštou, resp. elektronickou poštou, je potrebné zaslať žiadosť v takom časovom predstihu, aby mu bolo možné hlasovací preukaz doručiť najneskôr deň pred konaním referenda.

Obec zašle hlasovací preukaz na adresu uvedenú v žiadosti doporučenou zásielkou „Do vlastných rúk“.

VIANOČNÝ ŠACHOVÝ TURNAJ

Za účasti 21 hráčov z celého Slovenska sa v sobotu 27.12.2014 uskutočnil v Pohorelej vianočný turnaj v rapid-šachu. Víťazom turnaja sa stal František Hindický z TJ Slávia TU Zvolen pred klubovým kolegom Miroslavom Minichom a Zeljkom Bandukom z MŠK Martin. Z domáceho klubu ŠK Orlová sa najviac darilo Jozefovi Kanošovi, ktorý skončil na 6. mieste.

Umiestnenie ostatných hráčov domáceho klubu: 11. I.Vilim, 15. S.Hazák, 16. M.Melko, 18. P.Kanoš, 19. Ján Čupka, 20. J.Čupka, 21. A.M.Kotočová

V poslednom období sa znovu objavili sťažnosti na voľne sa pohybujúcich psov po verejných priestranstvách v obci a ohrozujúcich našich občanov. Žiadame, preto všetkých majiteľov a chovateľov psov, aby zabezpečili svoje psy tak, aby svojvoľne neunikali z dvorov. Pripomíname, že v zmysle platnej legislatívy za psa zodpovedá vždy majiteľ alebo držiteľ psa. V prípade pretrvávania problémov s voľne sa pohybujúcimi psami pristúpi obec k uplatňovaniu sankcií v zmysle legislatívy.

Uznesenia Obecného zastupiteľstva Pohorelej z ustanovujúceho zasadnutia dňa 2.1.2015 zvolaného v zmysle §12 ods. 3 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov:

Uznesenie č. 1/2015: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej

A. BERIE NA VEDOMIE:

- informáciu JUDr. Mateja Jakubču – predsedu miestnej volebnej komisie - o výsledkoch volieb do orgánov samosprávy obce konaných dňa 15. 11. 2014;
- prejav zvolenej starostky Ing. Jany Tkáčikovej;

B. KONŠTATUJE, ŽE:

- zvolená starostka Ing. Jana Tkáčiková zložila zákonom predpísaný sľub;
- zvolení poslanci obecného zastupiteľstva – Peter Frajt, Peter Pletka, Ing. Anna Pravotiaková, Bc.Maroš Siman, Ing. Marek Syč, PhD., Ján Šulej, Ing. Róbert Tlučák, Mgr. Katarína Zibríková zložili zákonom predpísaný sľub poslancu obecného zastupiteľstva;

Uznesenie č. 2/2015: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej

A. SCHVAĽUJE:

- program zasadnutia obecného zastupiteľstva;
- návrhovú komisiu v zložení: Ing.Anna Pravotiaková, Bc.Maroš Siman, Ing.Róbert Tlučák;
- overovateľov zápisnice: Peter Frajt, Ján Šulej;

Uznesenie č. 3/2015: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej

A. POUKADUJE:

- poslanca Ing. Mareka Syča, PhD. zvolávaním a vedením zasadnutia OZ v prípadoch podľa §12 ods. 2 prvá veta, ods. 3 tretia veta, ods. 5 tretia veta a ods. 6 tretia veta zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

Uznesenie č. 4/2015: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej

A. ZRIADUJE:

- komisiu na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií funkcionárov obce;
- komisiu pre financie, obchod, podnikanie a cestovný ruch;
- komisiu pre sociálne veci, zdravotníctvo a marginalizované skupiny;
- komisiu pre verejný poriadok, stavebné veci, územné plánovanie a životné prostredie;
- komisiu pre školstvo, šport a kultúru;

B. VOLÍ PREDSEDOV KOMISÍÍ:

- komisie na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií funkcionárov obce: p.Jána Šuleja;
- komisie pre financie, obchod, podnikanie a cestovný ruch: Ing. Róberta Tlučáka;
- komisie pre sociálne veci, zdravotníctvo a marginalizované skupiny: p. Ľubomíru Lysinová;
- komisie pre verejný poriadok, stavebné veci, územné plánovanie a životné prostredie: Ing.Mareka Syča, PhD.;
- komisie pre školstvo, šport a kultúru: Bc. Maroša Simana;

C. ŽIADA:

- starostku obce a predsedov komisií predložiť na najbližšom zasadnutí OZ návrh členov komisií z radov poslancov OZ, z radov odborníkov, z radov obyvateľov obce a iných osôb.

Uznesenie č. 5/2015: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej

A. BERIE NA VEDOMIE:

- poverenie poslancu Bc.Maroša Simana funkciou zástupcu starostky obce v čase neprítomnosti starostky a rozsah kompetencií zástupcu starostky obce;

Uznesenie č. 6/2015: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej

A. BERIE NA VEDOMIE:

- predbežné termíny zasadnutí Obecného zastupiteľstva Pohorelej v roku 2015: 2.1., 16.1., 6.3., 8.5., 26.6., 28.8., 23.10., 11.12.;

Uznesenie č. 7/2015: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej

A. SCHVAĽUJE:

- v súlade s §4 ods. 2 zákona NR SR č. 253/1994 Z.z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v znení neskorších zmien a doplnkov schvaľuje s účinnosťou od 2.1.2015 mesačný plat starostky obce Pohorelej Ing. Jany Tkáčikovej vo výške 1.632 €;

Uznesenie č. 8/2015: Obecné zastupiteľstvo Pohorelej

A. NESCHVAĽUJE:

- návrh na vysporiadanie nevyčerpanej dovolenky doterajšieho starostu Ing. Jozefa Kalmana v súvislosti s ukončením funkčného obdobia 2010 – 2014 v zmysle ustanovenia §2 ods. 2 zákona č. 253/1994 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest, v znení neskorších predpisov.

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

JUBILANTI

89 rokov

17.1. Františka Gáliková, Partizánska 547

86 rokov

17.1. Anna Syčová, Jánošíkova 423

85 rokov

27.1. Mária Fukoňová, Kpt.Nálepku 309

27.1. Karol Petro, Partizánska 535

83 rokov

8.1. Anna Puťošová, Hviezdoslavova 42

75 rokov

6.1. Jozef Garec, Clementisova 779

10.1. Mária Šajšová, Kpt.Nálepku 138

20.1. Anna Pompurová, Orlová 588

25.1. Františka Chromčová, Kpt.Nálepku 314

25.1. Magdaléna Vašíčková, Poh.Maša 13

70 rokov

1.1. Ján Mak, Jánošíkova 401

7.1. Anna Demová, Kpt.Nálepku 178

8.1. Katarína Polláková, Poh.Maša 11

65 rokov

10.1. Anna Mecková, Orlová 512

60 rokov

7.1. Emília Kanošová, Clementisova 741

16.1. Mária Gandžalová, Poh.Maša 70

16.1. Jozef Kanoš, Clementisova 838

26.1. Viera Paľusová, Nová 380

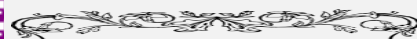
NOVORODENCI

25.11. Martin Jánoška, Za Vršok 230

19.12. Matúš Kanoš, Clementisova 741

22.12. Claudia Babnič, Clementisova 745

ZOMRELÍ

Karol Jakubčo

Za Vršok 229

(* 28.10.1936 - † 7.12.2014)

Paulína Vojtková, rod. Kukuľová

Kpt.Nálepku 316

(* 18.5.1922 - † 14.12.2014)

Kristína Baksová, rod. Krajčíková

Kpt.Nálepku 158

(* 29.12.1921 - † 19.12.2014)

Jozef Siman

Orlová 631

(* 2.3.1938 - † 23.12.2014)

Zobecnnej kroniky:

(pozn.: výpis záznamov z kroniky je bez gramatických a štylistických úprav)

1945 – Pro prechode frontu prvou starostou MNV bolo čo najskoraj postarať sa o postavenie mostov a o postupné prevádzanie obnovy každodenného života. **POŠTOVÉ SPOJENIE – OBNOVA:** Po prechode frontu zanedlho zavedená bola pošta štafetová a to po oslobodení Brezna nad Hronom až tam, prvé do Helypy a Červenej Skály. Štafetový spôsob doručovania pošty trval až do 4.VIII.1945, kedy znovu započal svoju činnosť poštový úrad už riadne síce ešte v rozbitom, ale na úradovanie už opravami prispôbenom dome v Pohorelskej Maši. Po 24.X.1944, kedy bol poštový úrad v Pohorelskej Maši rozbitý, prednosta pošty Valík tiež odišiel, takže všetku prácu, týkajúcu sa pošty prevádzal sám listár Ján Lysina.

Na žiadosť Miestneho národného výboru bol poštový úrad premiestnený do Pohorelej do mlyna dňa 8. októbra 1945.

OBNOVENIE ŽELEZNIČNEJ PREMÁVKY: Kým sme nemali po prechode frontu poštové a železničné spojenie, najlepšie sme vedeli oceniť význam spomenu-tých výdobytkov civilizácie pre život kultúrneho človeka. Premávka na trati Červená Skála – Brezno nad Hronom bola obnovená dňa 23. júla 1945.

TÝFOVÁ EPIDÉMIA: Tu poznamenávam, že bola dvojaká: 1.) vymyslená pred príchodom Nemcov, kedy pred vchodom do obce bola na viditeľnom mieste posta-vená veľká tabuľa s výstrahou „Pozor týfus – do obce vstúpiť nebezpečné!“ Podobne i na mnohých domoch úradné oznámenia už naďalej hlásali nebezpečie nákazy. Snáď i tomuto triku môže sa ďakovať, že Nemci sa neusadili, ale v Helype. 2.) skutočná týfova epidémia, ktorá vypukla skutočne v roku 1945. Na brušný týfus ochorelo až 118 (v počte uvedené až i 2 prípady škvrnitého týfu), tedy správne 116 osôb, z nich 11 osôb zomrelo.

UDRŽOVANIE BEZPEČNOSTI: Po prechode frontu nastala zmena v názve „žandári“ na „četniči“ ako členovia Národnej bezpečnosti. Vrchný strážmajster Karol Funka, veliteľ stanice Národnej bezpečnosti z Pohorelskej Maše bol preložený do Feleďu. Namiesto neho prišiel Štefan Jančovič, strážmajster, ale i on bol preložený na Hlavné veliteľstvo Národnej bezpečnosti do Bratislavy. Po ňom stal sa veliteľom NB strážmajster Jozef Bačko, ďalší členovia NB štáb.strážm. Mikuláš Gajdoš a strážm. Frant. Bekeš. K NB bol pridelený G.Tauchym ako veliteľ NB 2.

Členovia NB však nestačili zdolať úlohu na nich sverenú pre malý počet členov. Na udržovanie bezpečnosti bola preto zriadená milícia s počtom 30 členov. Veliteľom milície bol Karol Syč Křkoš. Bola podriadená Miestnemu národnému výboru a Národnej bezpečnosti.

ALOJZ BOŠANSKÝ – NEPRIJATIE DO SLUŽIEB MNV: Dňa 29.I.1945 vedúceho notára Alojza Bošanského sobrali Nemci z dosiaľ neznámych príčin. Po prechode frontu Miestny národný výbor ho do svojich služieb viacej neprijal.

JÁN DOBOŠ – POVERENIE VEDÚCIM ÚRADU A TAJOMNÍKOM MNV: Podľa dekrétu Poverenictva vnútra bol odo dňa 1.1.1946 úradne ustanovený vedúcim Úradu miestneho národného výboru Ján Doboš, ktorý spomenuté funkcie už i doteraz odo dňa 29.1.1945 zastával na základe poverenia Miestneho a Okresného národného výboru.

1955 – **ZVYKY, KROJE, NÁREČIE:** Krásny a malebný je kroj v Pohoreleji. Zvlášť dievčatá a ženy nosia pestro a bohate vyšívané. Ženský kroj sa skladá z týchto súčiastok: oplečko – na robotný deň menej vyšívaný a u žien vyšívaný bielou niťou. Na sviatok, vyšívané v rôznych pestrých farbách a vzorov. Skoraník: (kožený lajblík) i tu sa rozlišuje sviatočný a na pracovný deň. Skoraník zhotovuje kožušník z ovčej kože. Základná farba je hnedá a z prednej strany i na chrbte sú ručne predvádzané výšivky, zaujímavé tým, že tieto sú tiež kožené. Malé kúštičky kože rôzne a pestro sfarbené sa našívajú do krásnych vzorov. Skormiky sú bez rukávov. Ďalšia súčiastka kroja je spodná sukňa (fartuch) a vrchná sukňa, poskladaná, pestrých farieb. Okrasou sukien je hantúch (zástera) – je pestro vyšívaný. Vydaté ženy nosia čepce, zvlášť mladé ženy – nevesty sú v čepcoch pekne upravené. Zaujímavý starý zvyk sa podnes zachováva, že mlada-ducha, keď ide na sobáš má cez pleciah prehodný tkaný biely ručník – plachticu, zvaný „polka“. Keď má potom dieťa, do tejto plachticy zviaže dieťa a nosí ho v nej do pola.

Mušské kroje sa skladajú z týchto súčiastok: chološne (nohavice) tkané z ovčej vlny, sú úzke a pri zobliekaní mu musí niekto pomáhať ich stiahnuť. Košela – je vyšívaná, širokých rukávov a majú pekne vyšívané zápästky. I chlapi nosia krátke kožuštok – bez rukávov a vyšívané. Chlapi tento kroj nosia len zväčša vo sviatok. Škoda, že mládež (chlapi) kroj zanedbávajú a dávajú prednosť obyčajnému občianskemu odevu. V zime nosia dievčatá a ženy na sviatok pekne ručne vyhotovené čizmy, vybijané a vyšívané rôz-nymi ozdôbkami.

Krásny a nezabudnuteľný pohľad poskytuje očiam nedela v Pohoreleji. Pekne vyobliekané a upravené dievčatá a ženy, urastení chlapi, - to sú dojmy pre cudzieho pozorovateľa nezabudnuteľné.

Nie menej zaujímavé sú aj zvyky v Pohoreleji pri rôznych príležitostiach. Napríklad pri svadbe, keď neves-ta príde zo sobáša, seje do kútov zrnká obilia, aby bola vraj plodná. Pri samotnej svadobnej hostine odzne-je veľa pekných rečí a spevov. Niektoré ukážky a prvky z Pohorelskej svadby prevzal do svojho receptáru aj tanečný súbor Kráľova hoľa a súbor Závadka nad Hronom.

Pri pohrebe je zvykom, že príbuzné ženičky ospevujú všetky dobré vlastnosti mŕtveho a do tohoto plačli-vého spevu dávajú všetok svoj žiaľ a spomienky na nebohého. Po pohrebe plačky sú veľmi zaujímavé a čím viac sa za nebohým narieka a vykladá, pohreb je krajší.

Všetky rodinné udalosti, či křstiny, svadba, alebo pohreb sprevádza prípitok s dobrým pohárikom hriatym (pálenka s upáleným cukrom) alebo pálenka s korením. Len pre zaujímavosť uvádzam, že na jednej svadbe sa vypije aj 100-150 litrov pálenky. Pohorelci najradšej pijú pálenku po domácky urobenú. Menej sa pije vína a líkérova.

Na svadbách, rodinných udalostiach a tanečných zábavách sa s obľubou spievajú staré pohorelské piesne a piesne horehronské. Napríklad: Pohorelá, Pohorelá to je pekné mesto... Zvalila sa skala z vršku do Duna-ja.....Keď som mala šestnásť ročkov bol mi svet.....Hriabaj milá, hriabaj.....Popred náš dom, popred náš dom..... atď. Tieto krásne a svojrázne piesne spájajú s tancom. Osobitné miesto zaujíma pohorelský čardáš, ktorý má veľmi rýchle tempo a hociť ho nedokáže zatancovať.

Ukážka detského kroja (Anička Fúrová z Pohorelej – 6-ročná)

Mladá žena v čepci (pozn.: Mária Halušková, r. Brezňanová)

Dievčatá z Pohorelej (pozn.: Mária Petrušková a Anna Kalmanová)

Pohorelský hlásnik – informačné noviny Obce Pohorelá; reg.č. OÚ-OMT/1/95; číslo 2015/01, ročník XI., - NEPREDAJNÉ -

Adresa redakcie: Nová 392, 976 69 Pohorelá; 048/6196102, jan.pompura@pohorela.sk, www.pohorela.sk. Uzavierka: 10. dňa, vychádza okolo 15. dňa v mesiaci.

Za obsahovú a gramatickú správnosť zodpovedajú autori článkov. Grafická úprava a autor neoznačených článkov: J.Pompura. Vydáva: Obecný úrad v Pohoreleji;

Zapožičané fotografie a dokumenty VRACIAME. Fotografie zverejňujeme postupne. Pripravujeme aj ďalšiu verejnú výstavu historických fotografií.